

Lokalt ledd utveckling

Utvärdering program- perioden 2014-2020

Fredrik Holstein, Utvärderingssekretariatet, maj 2015

Fredrik.Holstein@jordbruksverket.se

Utvärderingssekretariatet

- Ansvarar för programutvärdering av tre program
- Gentemot leaderområden också ”metodstöd”
- 4 pers. – rekrytering av ansvarig för leaderutvärdering pågår
- Hemsida om utvärdering och uppföljning (snart...)
 - Bl. a. med information för leaderområden
 - www.jordbruksverket.se/utvardering
- Gemensam e-postadress (öppnas snart):
 - LLU-utvardering@jordbruksverket.se

Vad är utvärdering?

- Syften: att **lära** (o/e utdöma ansvar)
- Syftar till att visa:
 - effekter **till följd av** åtgärder/projekt
 - relationen *effekter / kostnader* (i vid bemärkelse)
 - *varför* det hänt / inte hänt
 - om och hur något kan göras bättre
- Utvärdering går alltså längre än uppföljning
- Utvärdering av lokalt ledd utveckling, relativt målen i
 - den egna strategien (LAG ansvarar)
 - respektive program (utvärderingssekretariatet ansvarar)

Utvärdering - metodval

- Många olika metoder... lås er inte till en viss metod i strategien!
- Bra med olika, kompletterande metoder
 - bland annat möjliggörs "triangulering"
- Inga krav på användande av viss metod
- Metodstöd
 - "guider" från kommissionen
 - e-postfrågor till sekretariatet välkomna!
 - finns behov av annat (konferens, workshop etc.)?

Kontrafaktisk analys!

- Effekter, av ett projekt etc., bedöms
 - relativt hur det *skulle ha varit* annars
 - *inte* i förhållande till hur det var innan
- En försämring under projekttiden utesluter inte ett positivt resultat av projektet!
- En förbättring under projekttiden bevisar inte ett positivt resultat av projektet!
- Praktiskt svårt – men bra grund för kritiskt tänkande!

Vem skall utvärdera?

- Lämpligt att experter gör utvärderingar (även för LAG)
- Val av externa utvärderare, två möjliga modeller:
 1. LAG gör upphandling / anlitar utvärderare
 2. Utvärderingssekretariatet gör upphandling, LAG gör anrop
- Utvärderingar kan göras
 - A. i enskild leaderområde
 - B. av flera områden parallellt
- Kommunicera val av modell till sekretariatet och ange i strategien vilken modell ni valt
- Avsätt, oavsett val av modell, budgetmedel för utvärderingar!

Lärande: vad, vem och hur?

- Lärdomar från ett projekt bör spridas till och mellan bl. a.
 - Projekt, leaderområden, Jordbruksverket, Departementet, Kommissionen
- Vad skall läras? Två områden, lärande...
 - i. från utvärderingar: *hur skall verksamheten förbättras?*
 - ii. om utvärderingar: *hur utvärdera på ett bättre sätt?*
- i. Alla utvärderingar skall skickas till sekretariatet. Läggs på hemsidan och möjliggör lärande.
- ii. Kunskap om att utvärdera
 - Via ”guidelines” från EU och e-postfrågor till sekretariatet
 - Anlita utvärderingsexperter
 - Etc.
- Sekretariatet vill gärna ha information om andra önskemål och behov!
 - Workshops? Eventuell fondövergripande workshop/konferens feb. 2016.
 - Utbildningstillfällen, seminarier, etc?

Utvärderingskrav?

- I första hand bör LAG **utvärdera för lärande!**
- Dock finns krav på att **utvärderingar av strategierna** görs! LAG ansvarar.
- Programutvärderingar (3 program).
 - Sköts av utvärderingssekretariatet, SJV
 - LAG levererar data/indikatorer och sina utvärderingar
 - Utvärderingssekretariatet har valt att inte ställa krav på omfattande insamling av ”bra-att-ha-data”. Men kan återkomma under perioden med mer specifika önskemål/krav.

Utvärderingskrav (ämnen)

- **Leadermetodens ändamålsenlighet för lokalt utvecklingsarbete** (Sekretariatets programutvärderingar)
- **Måluppfyllelsen för lokala utvecklingsstrategier.** (Via utvärderingar som LAG ansvarar för.)
- **Bidrag till programmets måluppfyllelse.** (Via utvärderingar som utvärderingssekretariatet ansvarar för)
- **Omfattningen och effekter av erfarenhetsutbyte, lärande och samarbete mellan LAG-grupper.** (Via sekretariatets utvärderingar. Kompletterande krav på datainsamling från LAG kommer eventuellt)

Förra bilden

Nästa bild

Särskilda utvärderingsämnen

- Möjligt att fokusera utvärderingarna på relevanta teman.
- I början av perioden – mer fokus på organisation
- I slutet av perioden – mer fokus på resultat (eller effekter)
- Samordning mellan leaderområden?
 - Ger bättre underlag för slutsatser!
 - Inriktning bestäms senare, bl a beroende av faktisk verksamhet i leaderområdenaSekretariatet återkommer löpande om detta

Förra bilden

Nästa bild